

Når kræften rammer: ”DEN BLEV EN UØNSKET DEL AF FAMILIEN”

Når kræften kommer snigende, er det ikke kun en enkelt person, den rammer. Den trækker tråde til hele familien, som nu lever i frygt for at miste. Hverdagen ændres og bekymringer indtager en central plads. Dette er noget, som familien Lavendt kan nikke genkendende til. Deres søn Sebastian får som 9-årig konstateret hjernekræft, hvilket vender op og ned på livet, som de kender det.

Af Kamille Møller Bichel - 30324@dmjx.dk

Et opkald ændrer familien Lavendts liv. Væggene med familiefotos, den hyggelige brændeovn der kaster varme ud i rummet, det lange plankespisebord, hvor hele familien plejer at samles, er alt sammen skiftet ud med en steril og upersonlig indretning på hospitalsstuen. Den danner nu rammerne for Sebastian og forældrenes andet hjem.

Foran dem venter et langt forløb, hvor den blot 9-årige dreng skal igennem intensive behandlinger i håb om at dræbe kræftknuden, der har infiltreret hans hoved. Tina og Per er skiftevis indlagt med sønnen, mens den anden må værne om de tre søskende, der er efterladt med bekymringer derhjemme.

Tina Lavendt er mor til fire og bor i dag i Horsens med sin mand Per.

En forældres mareridt

De høje hække beskytter det gule murstenshus fra omverdenens øjne. Spisebordet er fyldt med julegødet og væggene tildækket af familie billeder. Selvom Tina og Per Lavendts fire børn ikke længere bor hjemme, er deres tilstedeværelse unægtelig. Duften af nybrygget kaffe spreder sig, og Tina Lavendt sætter sig til rette i det grå lammeskind, der danner en varm overgang fra stolens ellers kolde facade. Hun husker nu tilbage på sin søns intense kamp mod kræften.

En lørdag morgen for 10 år siden modtager Tina Lavendt og hendes mand en besked, som kommer til at ændre alt. Tina forklarer, hvordan hun og hendes mand, Per, er på ferie i Prag. De er ude for at finde morgenmad, da den hyggelige stemning bliver afbrudt af Pers ringetone. En bange anelse lister sig ind på hende, og den bliver bekræftet, da hendes mand pludselig bryder sammen. Deres 9-årige søn Sebastian har fået kræft i hjernen.

”Jeg kan se på Per, at den er helt gal. Han bryder bare sammen. Og så bryder jeg sammen.”

Følelsen, der går igennem Tinas krop, kan ikke beskrives. Den ene tåre erstatter den anden, og frygten for at miste sin søn gennemsyrrer hendes krop.

Tina Lavendt og hendes mand tager det første fly hjem og sætter kurs mod hospitalsstuen, hvor deres søn ligger. Hvide slanger gennemtrænger Sebastians hud, og et rør er sat ind i hans hoved. Dette billede af sønnen har indprentet sig i hendes hukommelse.

Hun holder en pause. Tina Lavendt tager kaffekoppen op til munden og tager en dyb indånding. Skuldrene trækker sig op mod hovedet, og øjnene er låst mod dagbogen foran hende.

”Alting er en stor tåge for mig på det her tidspunkt. At se sin søn ligge der. Jeg var fuldstændig i chok.”

Under sygdomsforløbet bliver hun hjemsøgt af sine tanker. Det er frygten for at miste sin søn. Ligeledes står hun med tre børn derhjemme, som alle befinder sig i en svær situation. Hun beskriver dem som skyggebørn. Kræften invaderer familien på mere end en måde og bliver en permanent del af deres nye tilværelse. Men Tinas bekymringer er ved at få overtaget. Derfor vælger Tina at søge hjælp hos en psykolog.

”Jeg havde brug for at komme af med alle de forfærdelige tanker og bekymringer, jeg havde. Jeg var bange for, at Sebastian skulle dø. Og jeg var bange for, hvordan det hele ville påvirke hans søskende.”

De psykiske aspekter

Familien Lavendt er langt fra den eneste familie, der har måtte stå i denne u håndgribelige situation. Ifølge Børne Cancer Fonden modtager omkring 200 danske familier hvert år denne besked. Nemlig, at deres barn har fået kræft. Seks ud af syv af disse børn overlever, men mange må leve med varige skader på grund af den intense behandling.

Børn får ofte mere aggressive kræftsygdomme, og det rammer dem i en sårbar tid, hvor de står midt i en mental og fysisk udvikling. Dette er også tilfældet med Sebastian Lavendt, som i dag er hjerneskadet og oplever alvorlige senfølger efter det intense sygdomsforløb.

Når et barn rammes af kræft, påvirker det hele familien. Ofte vil familien opleve en splittelse og bekymringerne vil, ligesom i Tina Lavendts tilfælde, indtage en central plads i hverdagen. Denne følelse bekræfter psykolog Ulla Viffeldt Smistrup. Hun beskriver netop, hvordan en kræftsygdom påvirker hele familien psykisk. Tinas følelse af angst og afmagt er ifølge Ulla Smistrup en følelse, som rammer mange forældre, når deres barn får konstateret en alvorlig sygdom.

”Det er især frygten for at miste. Det er de begrænsninger, man ved, der venter. Den barndom man mister. Alt det dit barn skal igennem nu. Det er hele din familiestruktur og hverdag, der bliver omlagt. Det kan påvirke forældrene rigtig meget mentalt.”

Ulla Smistrup beskriver, at den psykiske del af et kræftforløb er vigtig at tage hånd om, da man som forældre står i en forfærdelig situation, hvortil man har brug for støtte.

”Vi giver dem psykisk støtte, hvor hospitalerne i højere grad giver den somatiske.”

Altså er kræfttrådgivning et vigtigt tilbud. På sygehuset får man at vide, hvad der kommer til at ske med barnet fysisk. Dette er ting som opkast, hårtab og træthed. Man skal også være opmærksom på, hvad der psykisk sker med barnet og de pårørende. Her kommer kræfttrådgivningen i spil ifølge Ulla Smistrup.

”Det her med at kunne snakke om det. Det kan tit gøre noget at komme ud med sine bekymringer. De kan høre om vores erfaringer. Det at vide at man ikke er alene i det. Det er der nogle, der finder en form for trøst i.”

Et hjemsøgende skrig

Familien står overfor en hård tid, hvor Sebastian skal igennem operation, kemobehandlinger og stråling. Behandlingen er så intens, at hans lille krop flere gange er ved at give op. Det kridhvide lokale danner rammerne for kemobehandlingen, og midt i rummet står hospitalssengen. Ved siden af bliver Tina Lavendts seng placeret.

To nåle bliver sat ind i Sebastians krop, mens hans mor griber om hans hånd. Tina får at vide, at hun skal være stærk. Både for sig selv og for Sebastian. Når det bliver for meget for hende, bevæger hun sig ud på badeværelset for at græde. Mens kemoen bliver skudt ind i Sebastians krop, reagerer han voldsomt.

Han er i vilde smerter, og hans skrig fylder lokalet. Disse skrig hjemsøger Tina dagen i dag.

”Det var så hårdt at se sit eget barn ligge der. Han gik helt ind i sig selv. Han skreg bare. Det var helt forfærdeligt. De der skrig dem kan jeg høre endnu,” siger Tina mens øjnene er klistret til bordet foran hende. ”På et tidspunkt siger han, at han ikke vil være her mere. Han vil gerne dø. Det var et mareridt.” Hendes fingrer danser nervøst på bordet. Flere år efter er det stadig hårdt for hende at huske tilbage på.

Hun beskriver, hvordan ensomheden begyndte at fylde. De mange timer på hospitaler resulterer i, at man føler sig alene. Man får en følelse af, at man ikke er som de andre. Dette gælder både Sebastian men også hende selv. Tina Lavendts er under sygdomsforløbet stoppet med at arbejde, og hendes tid

bliver brugt på Sebastian og hans søskende. Sebastian er meget berørt psykisk, hvilket påvirker moderen meget.

”At se den før glade dreng sådan her. Det er som at se en dreng fanget i en forkert krop.”

Privatfoto af Sebastian før og efter diagnosen.

Et fællesskab fødes

Flere foreninger i Danmark gør en indsats på dette område. Familier Med Kræftramte Børn er en forening, som arbejder med at skabe et fristed for børn og deres pårørende. De tilbyder blandt andet aktiviteter, hvor man som familie kan deltage. Her får familierne mulighed for at møde andre, der står i samme situation som dem selv.

Den følelse som Tina beskriver, står hun nemlig ikke alene med. Når man får diagnosen i familien, kan man ofte føle sig isoleret fra omverdenen. Det er ifølge Tommy Brøgger, formand for foreningen, vigtigt, at man har et sted at søge hen, hvor folk forstår en.

”Det fællesskab man får med andre forældre, der har været det samme igennem. Det er guld værd,” siger Tommy Brøgger.

”Vi vil gerne give nogle oplevelser, som kan give noget lys i en ellers ret trist hverdag.”

Han oplever, at disse sociale arrangementer bidrager med noget positivt til de kræftramte familier. Man bliver en del af noget, og der opbygges et fællesskab. Udover diverse arrangementer har foreningen også det, som Brøgger kalder "træffere." Det er forældre, hvis børn har haft kræft. De sidder på Skejby Sygehus hver anden tirsdag og inviterer indlagte forældre ud til en snak.

"Vi vil vise, at der er nogen, som står klar til at tage hånd om dem, når det hele vælter. For det vælter nemlig, når man får diagnosen. Her er vi klar til at gribe dem."

Sebastian begynder som 16-årig at deltage i disse arrangementer. Han har hele tiden følt sig anderledes, men her er han ligesom de andre. Tina Lavendt er i dag selv medlem af bestyrelsen i foreningen.

Frygten forsvinder aldrig

Kaffekoppen på bordet er ved at være tom, og brændeovnen brænder på sidste blus. Tina sætter sig til rette i stolen. Nu, godt 10 år siden det livsændrende opkald, er Tina stadig berørt af det. De to ældste er flyttet hjemmefra, den yngste er sendt på efterskole, og Sebastian bor på et rehabiliteringscenter i Vejlefjord. Han er i dag 19 år og hjerneskadet. Ligeledes må Tina Lavendt og hendes mand leve med bekymringen om, at kræften vender tilbage. Hun fortæller, hvordan deres familie i dag er meget tæt knyttet.

Tina Lavendt henter et gammelt familiebillede og smiler. Det er et billede af Sebastian med hele familien. Billedet er taget til søsterens konfirmation for et år siden. Sebastian er næsten to meter høj og ikklædt et fint jakkesæt. Rundt om ham, står hele hans familie. Arm i arm.

"Hver dag er en gave. Det skal man huske," siger hun med glinsende øjne og et forsigtigt smil.

Privatbillede af familien Lavendt, som i dag er enormt tæt knyttet.